

ex hoc quantæ fuerit abstinentiæ dignosci potest. Quæ dum infirma jaceret in lectulo, et a multis honestioribus viris ac mulieribus, visitationis gratia ad ipsam venientibus, ut aliquantulum cibi, quo infirmum corpus sustentaretur, caperet, rogaretur, illa desueta deliciis : Si aliquid, inquit, mihi de infusis leguminibus attuleritis, forsitan aliquantulum inde potero degustare. O abstinentia in femina prædicanda, quæ, in infirmitate posita, infusis leguminibus pro summis etiam deliciis utebatur ! Quæ cum fuisset defuncta, et in ecclesia sepulta, quadam die rusticus quidam frumento onustus per eandem ecclesiam transiens, supra sepulcrum ejus, parvipendens cujus meriti esset quæ ibi sepulta jacebat, saccum cum frumento deposuit, et fessus, ut aliquantulum pausaret, juxta consedit. Repente igitur saccus divinitus de eodem sepulcro sublatus longèque projectus, omne illud, quo plenus erat, frumentum passim per eandem ecclesiam sparsit. Rusticus ergo vehementer contreritus, ab illa die didicit quantum Dei homines in corpore venerandi sint ; cum extincta illorum corpora ac in sepulcro posita, ne ab aliquibus parvipendantur divina sibi virtus voluit demonstrare.

Alius quidam nobilis vir de eadem Beneventana urbe nescio qua causa monasterium adventarat, ac nescius, forte ejus supra sepulcrum conæderat : cum subito tantus dolor viscerum eum invasit, ut, vociferans atque ejulans, se eadem hora moriturum putaret. Ad cujus vocem quæ in monasterio erant virgines protinus cucurrerunt, eique enjus esset sepulcrum supra quod sederat indicaverunt. Qui, pro ignorantia venia postulata, meritis Dei famulæ cœlestis meruit medicinam.

In eadem urbe monasterium est quod Sanctæ Sophiæ dicitur (89), huic Casinensi monasterio subditum, in quo quidam a pueritia sanctæ conversationis et magnæ humilitatis monachus fuit, qui

(89) De monasterio Sanctæ Sophiæ, vide Leonem Ostien. lib. 1, cap. 9, et Chronol. archiep. Benevent. Marii de Vipera.

infra annos adolescentiæ nimio languore præventus ad extrema perductus est. Ad cujus exitum congregati fratres, hymnis et psalmis Deo cœperunt ejus animam commendare, sanctorumque cœtus in ejus auxilium attentius invocare : qui crescente languore defunctus est. Sed dum ad lavandum ejus corpus aqua præparatur, per unam fere horam exanimis jacuit. Cumque qui aderant orationi et psalmodiæ insisterent, subito corpus ejus omne contremuit, ac paulatim reviviscens cunctis mirantibus in lectulo consedit. Dein, interrogatus, cœpit illis quæ egressus de corpore viderat referre, dicens : Cum anima mea, vobis litanias canentibus sanctosque Domini invocantibus, de corpore egredieretur, mox ad preces vestras sancti, quos invocastis, meum in auxilium advenerunt. Cumque illi ab eo requirerent si illos, quos nunquam viderat, cognoscere potuisset ? Respondit : Sanctum Benedictum et sanctum Gregorium cognovi, B. Donatum et Felicem, cum reliquis qui in hac ecclesia requiescunt sanctis, meum in auxilium venire conspexi. Inter quos beatus Mercurius patronus noster velut splendidum sidus rutilans videbatur. Quem cum interrogassent utrumnam in hac vita esset moraturus ? Minime, inquit : nam B. Mercurius hodie se ad me assumendum venire spondit. Quæ ut dixerat vera fuisse rei exitus comprobavit. Eodem namque die ex hac luce subtractus, ab illis procul dubio est receptus, quos antea moriens suum in auxilium venire conspexit. Ego deinceps in eodem monasterio positus, unum ex illis qui adfuerant testibus, Siconolfum nomine, superstitem vidi, qui cuncta hæc ut dicta sunt se vidisse et audivisse profitebatur.

(Hujus libri tertii finis, totusque quartus in manus catalogo Vaticanae bibliothecæ signato numero 1205, qui, Langobardorum litteris descriptus, Casinensis cœnobii Patribus quondam usui fuisse cognoscitur, desiderantur.)

EPITAPHIUM ABBATIS APOLLINARIS

AUCTORE DESIDERIO ABBATE POSTMODUM VICTORE III.

(Don Tosti, Storia della badia Casin. I, 12.)

Appollinaris abba pater hic tumulatur.
 Aliquid aliud scitur de eo dicatur M.....
 Tu juvenis mundum fugisti, non bone mundum
 Totus apostolicum cunctorum verus amicus ;
 Fis abbas redolens toto conamine nolens.
 Esse studes minimus, humilis, pius, alnus et justus.
 Siccis tu plantis Lirim de munere Patris
 Transisti, Petrum, Placidum quoque sic imitatus.
 Tu trahis tumidum convertis sitque beatus.

D Pestis Agarena dum singula vastat aeneana.
 Deo jam defunctus carne legatus et alius.
 Mitteris ex alto nuntius filiis suæ gentis,
 Dicens : Casino monti Deus est miseratus
 Servi non ficti precibus patris Benedicti.
 Hic quartus denus abbas hic mente serenus
 Annis undenis vixisti, non sine pœnis.
 Te Desiderius transfert, locat hic reverendus :
 Provitius nobis sis, o reverende colende.